

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Hijyen korur!

Hanta virusu nedir?

Hanta virüsleri tüm dünyada görünlürler ve farklı ağırlıkta seyreden hastalık türlerine yol açarlar. Patojenler kemirgen hayvanlar ve lağım fareleri, Almanya'da öncelikle tarla faresi tarafından insanlara bulaştırırlar. Farklı kemirgen hayvanlar farklı virüs tipleri yayarlar ve genellikle kendileri hastalanmazlar. İnsanlarda görülen hastalık vakalarının sayısı yıldan yıla göre dalgalanmalar göstermektedir, bu dalgalanmalar muhtemelen kemirgen mevcudiyeti oranına ve kaç hayvanın virüs taşıdığını bağlıdır.

Hanta virüsleri nasıl bulaşır?

Kemirgen hayvanlar aracılığıyla

Virüsler enfekte olan kemirgenler tarafından salya, dışkı veya idrar yoluyla dışarı atılır. Bunlar kurumuş olsa bile virüsler birkaç gün boyunca bulaşıcılıklarını korurlar. Bulaşmanın gerçekleşmesi için söz konusu kemirgenlerle doğrudan temas olması gerekmektedir. Hanta virüsleri genellikle, örneğin patojen içeren tozla beraber solunarak alınır. Bulaşma hayvanların ısması ile de gerçekleştirilebilir. Bahçe çalışmalarında virüsler kontamine topraktan örneğin ciltteki küçük yaralamalar yoluyla vücuda sizabilirler. Ayrıca enfekte olan kemirgenlerin dışkıları ile kontamine olan gıda maddeleri aracılığıyla da bulaşma gerçekleştirilebilir.

Önemli: Ülkemizde görülen virüs tipleri insandan insana bulaşmazlar.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Enfeksiyon virüs tipine bağlı olarak farklı ağırlıklarda seyreder, bazen de fark edilmez ve hiçbir şikayet görülmeyecektir.

Almanya'da ağırlıklı olarak görülen hastalık tipi genellikle aniden başlayan, 3 ila 4 gün süren ateş ve buna eşlik eden baş, kas ve eklem ağruları gibi grip benzeri şikayetlerle başlar. Buna ek olarak boğazlarda kızarıklık, öksürük veya görme bozuklukları ve gözlerde ışık hassasiyeti ortaya çıkabilir. Birkaç gün sonra kusma ve ishalin eşlik ettiği belirgin karın ağrısı görülür. Ayrıca kan dolasımı bozuklukları da görülebilir. İlerleyen süreçte geçici olarak böbrek fonksiyonlarında kısıtlamalar ortaya çıkabilir. Hastalığın Almanya'da görülen bu tipi genellikle herhangi kalıcı bir sonuç doğurmadan iyileşmektedir. Ölüm vakalarına çok nadiren rastlanır.

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

İlk şikayetler genellikle bulaşma gerçekleştiğinden 2 ila 4 hafta sonra ortaya çıkar.

Almanya'da yaygın olan virüs tiplerinde insandan insana aktarım beklenmediği için hasta olan kişiler hastalığı başlarına bulaştırmazlar.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Özellikle risk bölgelerinde (aşağıya bakınız) şu faaliyetlerde bulunan kişiler risk altındadır:

- ▶ Orman işletmeciliği, odun kesmek
- ▶ Tarım işlerinde çalışmak
- ▶ Bahçe faaliyetleri
- ▶ Kemirgenlerin mevcut olduğu veya daha önceden mevcut bulunmuş olduğu kulübe, ahır veya evlerde, özellikle toz savrulurken bulunmak veya buraların temizliğini yapmak
- ▶ Kemirgen istilasının yoğun olarak görüldüğü bölgelerde gerçekleştirilen koşu ve kamp gibi açık hava faaliyetleri

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- ▶ Hanta virüsüne bağlı bir hastalıktan şüpheleniyorsanız hekiminize başvurunuz. Burada gerekli tüm adımlar atılacaktır.
- ▶ Genellikle sadece semptomlar tedavi edilmektedir (örn. ağrılar, ateş veya böbrek yetmezliğinin tedavisi).
- ▶ Hasta kişiler bulaşınca olmadıkları için izole edilmelerine gerek yoktur.

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler – Hijyen korur!

Kendimi nasıl koruyabilirim?

Almanya'da kırsal bölgelerde görülen bulaşma riski kentsel bölgelerin birçoğundan daha yüksektir. Aynısı Federal Cumhuriyet'in güneyi ve kuzeyi için de geçerlidir. Buralarda hastalanma riski ülkenin diğer bölgelerine göre daha yüksektir.

Hanta virüsleriyle enfekte olma riskinin yüksek olduğu bölgeler arasında şu bölgeler bulunmaktadır:

- ▶ Svabya Alpleri (die Schwäbische Alb)
- ▶ Frank Alpleri (die Fränkische Alb)
- ▶ Aşağı Frankonya
- ▶ Odenwald
- ▶ Yukarı Svabya
- ▶ Bavyera Ormanı
- ▶ Spessart
- ▶ Kuzeydoğu Hessen
- ▶ Batı Thüringen
- ▶ Teutoburg Ormanı
- ▶ Osnabrück çevresi
- ▶ Münsterland

Henüz bu virüse karşı etkili bir koruyucu aşı mevcut değildir.

Güvenliğiniz için önemli öneriler:

- ▶ Açık havada veya kömürlük, çatı katı veya odunluğ gibi alanlarda bulunduktan sonra ellerinizi iyice yıkayınız.
- ▶ Kömürlük, çatı katları veya odunluğ gibi insanların yaşam alanlarının çevresindeki alanlarda fare ve lağım fareleri ile mücadele önlemleri alınız.
- ▶ Kemirgenleri çekmemesi için gıda maddelerini güvenli ve ağızı sıkıca kapatılmış bir şekilde muhafaza ediniz. Aynısı hayvan yemi için de geçerlidir.
- ▶ Çöplerinizi kapaklı çöp kutularında ve bidonlarında tasfiye ediniz.
- ▶ Yemek artıklarını ve hayvansal atıkları ev çöpünüzü karıştırmayınız.
- ▶ Hacimli atık veya çöp yığınları gibi kemirgenlerin yuvalama olanaklarını tasfiye ediniz.
- ▶ Kemirgenlerin, özellikle farelerin dışkılarıyla temas etmekten kaçınınız.

Fare kadavrasını veya pisliğini temizlemeniz gerekirse

- ▶ Temizlik öncesinde ortamı en az 30 dakika boyunca havalandırınız ve virüslerin çıkan hava ile ortama yayılmalarını engellemek için elektrikli süpürge kullanmayınız.
- ▶ Gerekirse uygun solunum maskeleri (ince toz maskesi FFP3) ve tek kullanımlık eldiven kullanınız.
- ▶ Dışkı ve kadavralar toz oluşumunu azaltmak için ıslatılmalıdır (örn. su ve deterjan ile).
- ▶ Hayvan kadavrasını plastik bir poşete koyunuz, bunu dikkatlice kapatınız ve poşeti evsel atıkların içine atınız.
- ▶ Sonunda ilgili yüzeyleri ev tipi temizlik maddeleriyle titizlikle temizleyiniz ve kullanılan bez veya süngerleri tasfiye ediniz.
- ▶ Önemli: Daha sonra ellerinizi yıkayınız!

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Daha geniş kapsamlı danışmanlık hizmeti ve bilgilendirme için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Hanta virüsleri bildirim yükümlülüğüne tabi olduğu için burada güncel durum ve hastalıklarla ilgili konulara ilişkin kapsamlı bilgiler bulunmaktadır. Daha fazla (teknik) bilgiye Robert Koch Enstitüsü'nün (www.rki.de/hantaviren) ve Friedrich Loeffler Enstitüsü'nün sayfalarından (www.fli.bund.de) ulaşabilirsiniz. Hijyen ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin bilgilere Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasından (www.infektionsschutz.de) ulaşabilirsiniz.

STEMPEL

Yayımcı:

Federal Sağlık Eğitimi Merkezi, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. (Kamu Sağlık Hizmetleri Federal Doktorlar Birliği e.V.) ile işbirliği içinde ve Robert Koch Enstitüsü'nün danışmanlığı ile hazırlanmıştır.

Bu Kamu broşürü www.infektionsschutz.de adresindeki ana sayfadan ücretsiz olarak indirilebilir.